

คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

MOOT
COURT
COMPETITION
ACADEMIC YEAR 2021

คู่มือการแข่งขัน

การแข่งขันโต้เถียงปัญหากฎหมาย
โดยการแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์ ระดับประเทศ
ครั้งที่ 8 ประจำปีการศึกษา 2564

จัดโดย

ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ร่วมกับ

สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด
และ สภากายความในพระบรมราชูปถัมภ์

📌 ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

🌐 www.law.tu.ac.th ☎ 02-696-5103, 02-613-2128

คำนำ

ในการศึกษาวิชากฎหมาย นอกจากความรู้ในเนื้อหาของกฎหมายที่ถูกต้องแม่นยำแล้ว ความสามารถในการนำเอาเนื้อหากฎหมายที่ได้ศึกษามาปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะของผู้เข้าแข่งขันกฎหมายให้พร้อมสำหรับการประกอบวิชาชีพกฎหมายต่อไปในอนาคต

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ของทุกมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในการนำเอาข้อกฎหมายไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยใช้รูปแบบของคดีพิพาทในชั้นศาล ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้จัดให้มีการแข่งขันโต้เถียงปัญหาทางกฎหมายขึ้นเป็นประจำทุกปี และเพื่อเป็นข้อมูลในเบื้องต้นแก่ผู้เข้าแข่งขันที่เข้าร่วมแข่งขันทางศูนย์นิติศาสตร์จึงได้จัดทำ **คู่มือการแข่งขันโต้เถียงปัญหากฎหมายโดยการแถลงการณ์ด้วยวาจา ระดับประเทศ** ฉบับนี้ขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เข้าแข่งขันทุกท่านที่จะได้ทราบกฎกติกา รวมทั้งข้อแนะนำต่าง ๆ ที่จะช่วยให้มีความพร้อมในการเข้าแข่งขันมากยิ่งขึ้นต่อไป และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าแข่งขันตามสมควร

คณะกรรมการจัดการแข่งขันโต้เถียงปัญหากฎหมาย
โดยการแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์ ระดับประเทศ

4 กรกฎาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
กิจกรรมการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์	4
ประโยชน์ของการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์	5
การส่ง “สรุปย่อคำแถลงการณ์” ก่อนการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์	6
กฎกติกาการแข่งขันการแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์	8
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เข้าแข่งขัน	12
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เข้าแข่งขันสำหรับการแข่งขันในรูปแบบออนไลน์	14
ตัวอย่างแนวปฏิบัติสำหรับฝ่ายอุทธรณ์และฝ่ายแก้อุทธรณ์	15

กิจกรรมการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์

การแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจา เป็นกิจกรรมในลักษณะของศาลจำลองประเภทหนึ่ง แต่มีความแตกต่างจากกิจกรรมศาลจำลองทั่วไปที่เป็นลักษณะของการแสดงบทบาทสมมติให้ผู้คนได้รับทราบถึงการดำเนินคดีในชั้นศาลเป็นสำคัญ หากแต่กิจกรรมศาลจำลองในลักษณะของการแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นศาลอุทธรณ์นี้ มีลักษณะเป็นการโต้เถียงปัญหาทางกฎหมายระหว่างคู่แข่งขันทั้งสองฝ่าย เพื่อให้กรรมการตัดสินว่า ฝ่ายใดที่สามารถให้เหตุผลทางกฎหมายเพื่อสนับสนุนข้อโต้แย้งอันเป็นคุณแก่ฝ่ายของตนเองตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในโจทย์การแข่งขันได้ดีกว่ากัน โดยกระบวนการที่ใช้ในการโต้เถียงปัญหานั้น จะเป็นการสมมติบทบาทให้ทั้งสองฝ่ายเป็นคู่กรณีในคดีพิพาทซึ่งมีการตัดสินไปแล้วโดยศาลชั้นต้น และคู่กรณีไม่พอใจในเหตุผลของคำพิพากษาของศาลชั้นต้น จึงได้อุทธรณ์เพื่อโต้แย้งคำพิพากษาดังกล่าว และขออนุญาตศาลแถลงการณ์ด้วยวาจา เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 241 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (สำหรับคดีแพ่ง) หรือมาตรา 206 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (สำหรับคดีอาญา) ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจะต้องค้นคว้าข้อมูลในทางกฎหมาย มาใช้สนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตน เพื่อโน้มน้าวให้ศาลในชั้นอุทธรณ์นั้นเห็นคล้อยตาม

ประโยชน์ของการแข่งขันแลกเปลี่ยนการณด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์

การแข่งขันแลกเปลี่ยนการณด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์เป็นกิจกรรมที่สามารถฝึกฝนผู้เข้าแข่งขันกฎหมายในทักษะหลายประการ ดังนี้

- ✓ **ทักษะการคิดวิเคราะห์ประเด็นข้อพิพาททางกฎหมาย** แม้ผู้เข้าแข่งขันกฎหมายจะได้เคยทำข้อสอบอุทธรณ์ในวิชากฎหมายในทุกวิชาที่เคยเรียนมา แต่สำหรับปัญหาที่นำมาเป็นคำถามในการแลกเปลี่ยนการณด้วยวาจาในชั้นศาลอุทธรณ์นั้น มักเป็นการพิพาทในประเด็นที่เป็นความเห็นทางกฎหมาย ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจะต้องอาศัยการคิด วิเคราะห์ที่ลึกซึ้งยิ่งกว่าการตอบข้อสอบทั่วไป
- ✓ **ทักษะการค้นคว้าข้อมูล** เนื่องจากการแข่งขันแลกเปลี่ยนการณด้วยวาจาในชั้นศาลอุทธรณ์ จะต้องมีการยกเหตุผลโดยเฉพาะในข้อกฎหมาย ซึ่งจะต้องอาศัยเหตุผลทั้งจากคำพิพากษาศาลฎีกา หนังสือ เอกสารทางวิชาการ และความเห็นจากนักกฎหมายให้มากที่สุด เพื่อสร้างข้อโต้เถียงที่มีน้ำหนักที่เหมาะสมกับข้อเท็จจริงของโจทก์ และสามารถโน้มน้าวให้กรรมการซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นศาลเห็นด้วยกับข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตน ผู้เข้าแข่งขันจึงต้องอาศัยทักษะค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และความสามารถในการทำความเข้าใจ เปรียบเทียบ และต่อยอดประเด็นที่หลากหลายด้วย
- ✓ **ทักษะการเขียน** การแข่งขันแลกเปลี่ยนการณด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์ได้กำหนดให้ผู้เข้าแข่งขันต้องส่งสรุปย่อคำแลกเปลี่ยนการณ (memo) ด้วย ผู้เข้าแข่งขันจึงได้ฝึกทักษะในการเขียนแลกเปลี่ยนการณ ซึ่งรวมถึงทักษะในการสรุปประเด็น และการอ้างอิงเอกสารทางกฎหมายต่าง ๆ นอกจากนี้ สรุปย่อคำแลกเปลี่ยนการณยังมีส่วนช่วยให้ทีมฝ่ายตรงข้ามทำความเข้าใจประเด็นข้อโต้เถียง สามารถโต้แย้งกันได้อย่างถูกประเด็น และพัฒนาข้อโต้แย้งทางกฎหมายในระดับสูงได้
- ✓ **ทักษะการพูด** สิ่งที่สำคัญนอกจากความหนักแน่นของเหตุผลและหลักกฎหมายแล้ว ผู้เข้าแข่งขันยังต้องมีทักษะในการพูด ทั้งในเรื่องของน้ำเสียง ความชัดเจน การลำดับเรื่อง การอ้างอิงและยกตัวอย่าง เพื่อให้กรรมการและฝ่ายตรงข้ามสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เข้าแข่งขันสื่อออกมาได้เป็นอย่างดี
- ✓ **บุคลิกและมารยาทในกระบวนการพิจารณาความ** จากการที่การแข่งขันกำหนดให้ผู้เข้าแข่งขันต้องรับบทบาทเป็นคู่กรณีที่เกี่ยวข้องในกระบวนการชั้นศาลด้วย ไม่ว่าจะเป็นทนายความ หรืออัยการก็ตาม ย่อมทำให้ผู้เข้าแข่งขันได้เข้าใจถึงมารยาทการวางตัว และการดำเนินการต่าง ๆ ในทางศาลไปพร้อม ๆ กัน เช่น การใช้ถ้อยคำต่าง ๆ การอ้างอิงเอกสารต่อศาล เป็นต้น

การส่ง “สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์” ก่อนการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์

ผู้เข้าแข่งขันจะต้องส่ง “สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ (memo)” ให้กรรมการจัดการแข่งขันภายในวันศุกร์ ที่ 29 กรกฎาคม 2565 เวลา 23.59 น. รายละเอียดดังนี้

1. วิธีการส่ง ให้พิมพ์สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์และบันทึกเป็นไฟล์สกุล .doc และ .pdf มาที่ mootcourt.tulawcenter@gmail.com (ผูกคอร์ดอททียูลอร์วเซ็นเทอร์แอทจีเมลดอทคอม) โดยการตั้งชื่อไฟล์ ให้ตั้งชื่อในรูปแบบดังนี้

สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายโจทก์ ให้ตั้งในรูปแบบ MemoTeamชื่อมหาวิทยาลัยP

สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายจำเลย ให้ตั้งในรูปแบบ MemoTeamชื่อมหาวิทยาลัยD

ตัวอย่างเช่น ทีมมหาวิทยาลัยA ให้ตั้งชื่อไฟล์สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายโจทก์ว่า MemoTeamมหาวิทยาลัยAP และสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายจำเลยว่า MemoTeamมหาวิทยาลัยAD

2. เนื้อหาของสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์นั้น ควรเป็นการสรุ่ยรายละเอียดของการแถลงการณ์ อาทิ ประเด็นที่จะแถลง การตีความกฎหมาย เหตุผลทางวิชาการสนับสนุนการแถลง รวมถึงการอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เข้าแข่งขันต้องส่งสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ของทั้งฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลย ความยาวของสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์แต่ละฝ่ายไม่เกิน 2,500 คำ (ไม่รวมการอ้างอิง) โดยให้ระบุจำนวนคำมาในไฟล์ที่ส่งมาด้วย

3. สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์จะถูกใช้เพื่อพิจารณาคัดเลือกทีมเพื่อแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจาในรอบคัดเลือก (กรณีมีผู้สมัครมากกว่า 16 ทีม) นอกจากนี้ ยังใช้ในการพิจารณาจับคู่แข่งขันและฝ่ายที่จะได้แถลงในการแข่งขันรอบคัดเลือกด้วย

4. สรุ่ยย่อคำแถลงการณ์จะถูกส่งให้กรรมการผู้ตัดสินอ่านประกอบการพิจารณาการแถลงการณ์ด้วยวาจา รวมถึงส่งให้ทีมคู่แข่งได้ศึกษาและเตรียมโต้แย้งก่อนการแถลงการณ์จริง ดังนั้น เพื่อความยุติธรรมในการแข่งขันรอบคัดเลือก ผู้เข้าแข่งขันแต่ละทีมจะไม่สามารถยกประเด็นที่ไม่ได้เขียนไว้ในสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ขึ้นโต้แย้งได้ เว้นแต่จะเป็นการโต้แย้งอยู่ในขอบเขตประเด็นที่อีกฝ่ายยกขึ้นมาต่อสู้

5. สำหรับการแข่งขันรอบรองชนะเลิศ ผู้เข้าแข่งขันสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงประเด็นที่จะใช้ต่อสู้ได้ โดยสามารถส่งสรุ่ยย่อคำแถลงการณ์ให้ฝ่ายตรงข้ามทราบก่อนแข่งขันภายในวันที่ 22 สิงหาคม 2565 เวลา 16.00 น. รายละเอียดเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะแจ้งให้ทราบในวันปฐมนิเทศ

หมายเหตุ

1. ผู้เข้าแข่งขันสามารถดูตัวอย่างสรุปย่อคำแถลงการณ์ของการแข่งขันปีก่อน ๆ ได้ที่ www.law.tu.ac.th และ Facebook Page : ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (<https://www.facebook.com/tulawcenter.org>)
2. คณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันจะประกาศรายชื่อทีมที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 16 ทีม โดยคัดเลือกจากทีมที่ได้คะแนนรวมสรุปย่อคำแถลงการณ์ (ทั้งฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลย) สูงที่สุด 16 ลำดับ ในวันที่ 11 สิงหาคม 2565 ที่ www.law.tu.ac.th และ Facebook Page : ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (<https://www.facebook.com/tulawcenter.org>)

กฎกติกาการแข่งขันการแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นอุทธรณ์

1. **จำนวนผู้เข้าแข่งขัน** ประกอบด้วยผู้เข้าแข่งขันทีละ 2-3 คน โดยสำหรับทีมที่มี 3 คน แต่ละรอบการแข่งขัน (round) จะสามารถส่งผู้เข้าแข่งขันเข้าแถลงได้ไม่เกิน 2 คนเท่านั้น แต่สามารถเปลี่ยนตัวผู้แถลงในการแข่งขันรอบถัดไปได้ (รอบในที่นี้ หมายถึง รอบคัดเลือก / รอบรองชนะเลิศ / รอบชิงชนะเลิศ)
2. **บทบาทของผู้เข้าแข่งขัน** จะแบ่งออกเป็นฝ่ายโจทก์และจำเลย ส่วนฐานะนั้นขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละคดี เช่น อัยการโจทก์ ทนายจำเลย ทนายโจทก์ ทนายผู้ร้อง ทนายผู้คัดค้าน เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าแข่งขันต้องทำความเข้าใจฐานะของตนจากโจทย์ให้ดี เพื่อให้การแข่งขันเป็นไปอย่างสะดวกเรียบร้อย ตรงประเด็น และในเวลาแถลงการณ์แต่ละฝ่ายจะต้องกล่าวอ้างฐานะของตนเองด้วย ซึ่งแต่ละทีมจะถูกสุ่มเลือกให้แถลงเป็นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยผู้จัดการแข่งขันจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้า
3. **การคัดเลือกและการจับฉลากแบ่งสาย**
 - 3.1 การแข่งขันแบ่งออกเป็น 3 รอบ ได้แก่ รอบคัดเลือกมี 8 คู่ รอบรองชนะเลิศ มี 2 คู่ และรอบชิงชนะเลิศมี 1 คู่
 - 3.2 ในการคัดเลือกทีมเพื่อเข้าแข่งขันในรอบ 16 ทีม จะคัดเลือกจากคะแนนสรุปย่อคำแถลงการณ์ของทีมที่ได้คะแนนสูงสุด 16 ทีม จากผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด
 - 3.3 ในการจับคู่เพื่อแข่งขันรอบแรก ทีมที่ได้คะแนนจากการเขียนสรุปย่อคำแถลงการณ์สูงสุดลำดับ 1-8 จะได้รับคัดเลือกให้แข่งขันในบทบาทฝ่ายที่สรุปย่อคำแถลงการณ์ของทีมเหล่านั้นได้คะแนนสูงกว่า เช่น หากได้รับคะแนนสรุปย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายโจทก์มากกว่าสรุปย่อคำแถลงการณ์ฝ่ายจำเลย จะถูกกำหนดให้เป็นโจทก์ในการแข่งขันรอบคัดเลือก โดยในการกำหนดทีมสำหรับแข่งขันรอบแรกนี้ ทีมที่ได้คะแนนสูงสุดลำดับ 1-8 จะไม่ถูกจับคู่ให้แข่งด้วยกัน แต่จะได้แข่งขันคู่กับทีมที่ได้คะแนนลำดับ 9-16

ในการจับคู่เพื่อแข่งขันรอบแรก สำหรับทีมที่ได้คะแนนจากการเขียนสรุปย่อคำแถลงการณ์ลำดับ 9-16 คณะกรรมการจัดการแข่งขันจะใช้วิธีจับสลากว่าแต่ละทีมจะได้แข่งกับทีมลำดับ 1-8 ทีมใด

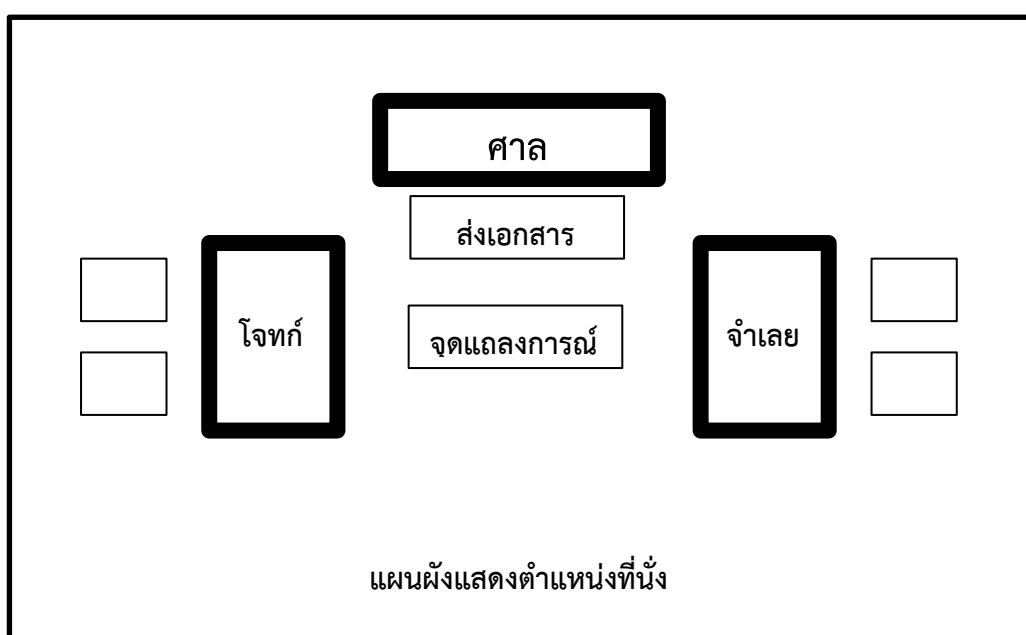
3.4 การคัดเลือกทีมเพื่อเข้าแข่งขันในรอบรองชนะเลิศ จำนวน 4 ทีม จะคัดเลือกจากคะแนนรวมของคะแนนของกรรมการผู้ตัดสินแต่ละคนที่ให้แก่ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 คนในทีมนั้น ๆ หากทีมใดมีคะแนนรวมสูงสุดลำดับ 1-4 จะได้ผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้าแข่งขันในรอบรองชนะเลิศ ทั้งนี้ หากคะแนนจากการแข่งขันของทีมที่ได้ลำดับที่ 4 มีมากกว่า 1 ทีม คะแนนจากการเขียนสรุปย่อคำแถลงการณ์จะนำมาใช้ตัดสิน โดยทีมที่ได้คะแนนจากการเขียนสรุปย่อคำแถลงการณ์สูงที่สุดจะได้รับคัดเลือกให้ผ่านเข้าแข่งขันในรอบรองชนะเลิศ หากคะแนนจากการเขียนสรุปย่อคำแถลงการณ์เท่ากัน จะใช้วิธีการจับสลาก

3.5 ในการจับคู่เพื่อแข่งขันรอบรองชนะเลิศ และกำหนดว่าทีมใดเป็นโจทก์หรือจำเลย ใช้วิธีจับสลาก

3.6 การคัดเลือกทีมเพื่อเข้าแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศ จำนวน 2 ทีม ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหลักเกณฑ์ในข้อ 3.4 แต่หากคะแนนจากการแข่งขันของทีมที่ได้ลำดับที่ 2 มีมากกว่า 1 ทีม ให้คณะกรรมการตัดสินในรอบรองชนะเลิศเป็นผู้ชี้ขาดการตัดสิน ส่วนการกำหนดว่าทีมใดเป็นโจทก์หรือจำเลย ใช้วิธีจับสลาก

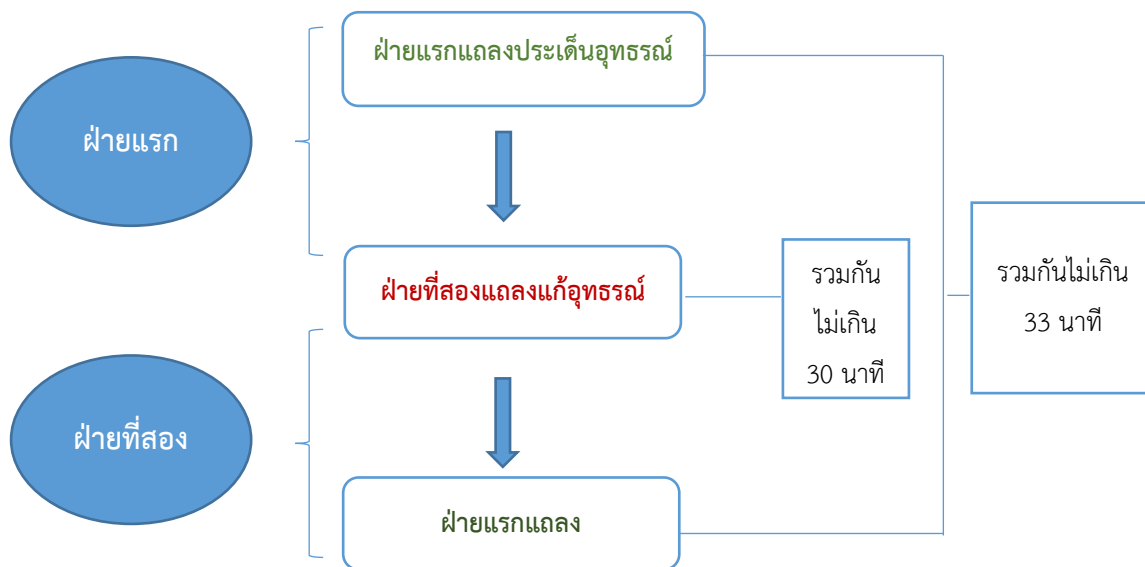
3.7 การคัดเลือกทีมที่ได้รางวัลชนะเลิศ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันหลักเกณฑ์ในข้อ 3.4 แต่ในกรณีที่คะแนนรวมของทั้งสองทีมเท่ากัน ให้คณะกรรมการตัดสินในรอบชิงชนะเลิศเป็นผู้ชี้ขาดการตัดสิน

4. ตำแหน่งที่นั่ง ให้ดูจากบทบาทที่ตนได้รับว่าเป็นฝ่ายโจทก์หรือเป็นฝ่ายจำเลย หากเป็นฝ่ายโจทก์ ให้นั่งทางขวามือของศาล หากเป็นจำเลย ให้นั่งทางซ้ายมือของศาล ทั้งนี้ การเป็นโจทก์-จำเลยนั้น ให้ดูจากคดีในศาลชั้นต้น

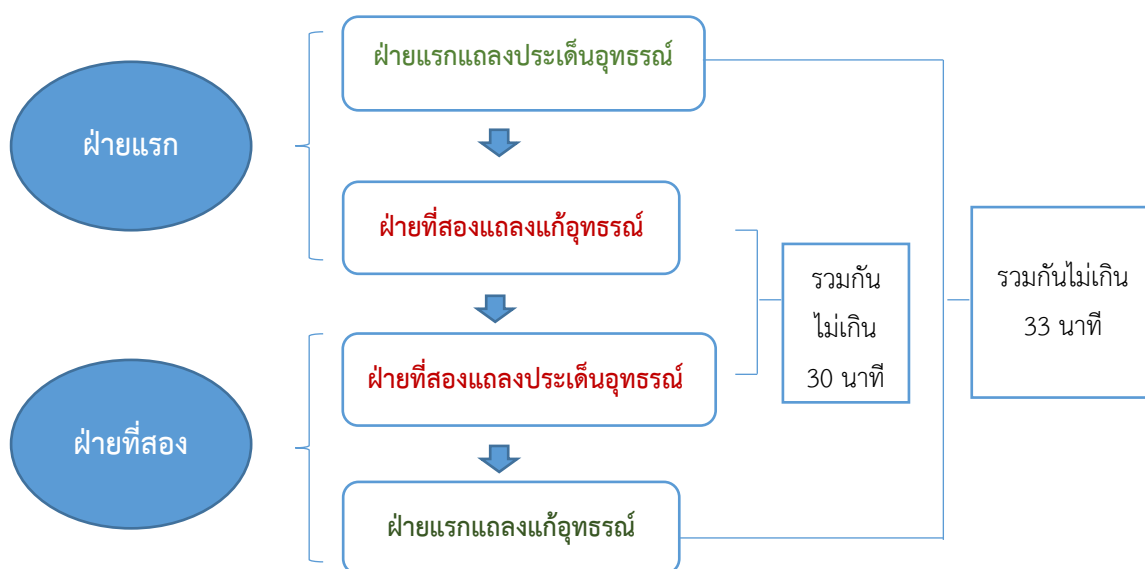

5. ลำดับการแถลงการณ์ ข้อเท็จจริงในโจทย์การแข่งขันจะกำหนดลำดับของการแถลงการณ์มาให้ด้วยอยู่แล้ว โดยกำหนดให้แต่ละฝ่ายมีเวลาในการแถลงทั้งหมด 33 หรือ 30 นาที แล้วแต่กรณี ซึ่งแต่ละฝ่ายสามารถจัดสรรเวลาในการแถลงแต่ละรอบได้โดยอิสระ ทั้งนี้ ในช่วงเวลาการแถลงการณ์ในเนื้อหาแห่งคตินั้นมีเงื่อนไขว่าแต่ละฝ่ายจะต้องมีผู้แถลงการณ์อย่างน้อย 2 คน

แผนผังแสดงลำดับการแถลงการณ์กรณีอุทธรณ์ฝ่ายเดียว

แผนผังแสดงลำดับการแถลงการณ์กรณีอุทธรณ์สองฝ่าย

หมายเหตุ การที่ฝ่ายแรกมีเวลารวมกันมากกว่าฝ่ายที่สองเนื่องจากฝ่ายแรกจะต้องแถลงการณ์ถึงรายละเอียดของคตินมาก่อนโดยสังเขป

6. **การให้คะแนน** การให้คะแนนของคณะกรรมการนั้น จะมีน้ำหนักของคะแนนใน 3 ส่วนหลัก ดังนี้
 - 6.1 **ส่วนของข้อกฎหมาย** มีน้ำหนักคะแนนร้อยละ 30 ในส่วนนี้จะพิจารณาถึงความเข้าใจในข้อกฎหมาย การอธิบายข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นพิพาท
 - 6.2 **ส่วนของการให้เหตุผล** มีน้ำหนักคะแนนร้อยละ 50 พิจารณาการนำเสนอข้อมูลที่ใช้ในการสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของ การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง การให้ความเห็นทางกฎหมาย
 - 6.3 **ส่วนของบุคลิกภาพ** มีน้ำหนักคะแนนร้อยละ 20 พิจารณาจากบุคลิกของผู้เข้าแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นปฏิกิริยาท่าทาง น้ำเสียง ทักษะในการพูด
7. **การอ้างเอกสารต่อศาล** สำหรับการส่งสำเนาเอกสารประกอบการแถลงการณ์ ให้ผู้เข้าแข่งขันจัดส่งมายังอีเมล mootcourt.tulawcenter@gmail.com ก่อนถึงวันแข่งขันอย่างน้อย 3 วัน โดยใช้ไฟล์ pdf พร้อมระบุหมายเลขเอกสาร เช่น ฝ่ายโจทก์ให้ระบุมาย จ.1, จ.2, จ.3 หรือฝ่ายจำเลยให้ระบุมาย ล.1, ล.2, ล.3 เป็นต้น และในวันแข่งขันฝ่ายจัดการแข่งขันจะจัดส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวให้กับผู้เข้าแข่งขันฝ่ายตรงข้ามทางอีเมลก่อนเริ่มการแข่งขัน 30 นาที เพื่อให้ตรวจสอบสำเนาเอกสารของอีกฝ่าย
8. **การแต่งกาย** ให้สวมชุดนักศึกษาหรือชุดสุภาพ โดยไม่จำเป็นต้องสวมชุดครุยเนติบัณฑิตซึ่งจะไม่มีผลต่อคะแนนบุคลิกภาพ ทั้งนี้ ในการแข่งขันรอบรองชนะเลิศและรอบชิงชนะเลิศ ผู้จัดการแข่งขันจะได้เตรียมชุดครุยเนติบัณฑิตให้แก่ผู้เข้าร่วมการแข่งขัน
9. **การรักษาเวลา** ผู้เข้าแข่งขันควรชั่งซ้อมคำแถลงของตน เพื่อให้สามารถแถลงได้จบภายในเวลาที่กำหนดไว้ มิเช่นนั้นจะถูกตัดคะแนน
10. **ห้ามเพิ่มเติมข้อเท็จจริง** ห้ามผู้เข้าแข่งขันเพิ่มเติมข้อเท็จจริงที่ไม่ได้กล่าวไว้ในโจทก์และข้อต่อสู้ที่ไม่ได้กล่าวไว้ในสรุปย่อคำแถลงการณ์ อนุกรรมการฯ ทุกรายที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับโจทก์ ผู้เข้าแข่งขันสามารถสอบถามได้ที่อีเมล mootcourt.tulawcenter@gmail.com

ข้อแนะนำสำหรับผู้เข้าแข่งขัน

1. การตั้งประเด็นในการโต้เถียง

ผู้เข้าแข่งขันควรพิจารณาจัดลำดับความสำคัญจากประเด็นข้อโต้แย้งในโจทย์ที่ให้มาโดยเฉพาะประเด็นข้อกฎหมายที่ศาลชั้นต้นพิพากษา และข้อโต้แย้งคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ปรากฏในอุทธรณ์ ซึ่งเป็นส่วนหลักของการให้คะแนน จึงต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ สำหรับข้อสนับสนุนอื่นที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นโต้แย้งโดยตรง ควรจัดลำดับไว้เป็นข้อโต้แย้งลำดับรอง

การแถลงการณ์ของผู้อุทธรณ์คนที่ 1 ควรกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่ผ่านมาในศาลชั้นต้นก่อนโดยสรุป ข้อเท็จจริงเฉพาะในประเด็นที่สำคัญ ไม่ต้องคัดลอกข้อเท็จจริงมาทั้งหมด จากนั้นจึงเข้าสู่เนื้อหาของ การโต้แย้งคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ในตอนจบของคำแถลงการณ์ ควรสรุปถึงเหตุผล และข้อกฎหมาย ทั้งหมดให้เชื่อมโยงกันอีกครั้งหนึ่ง

2. ข้อกฎหมาย / ข้อเท็จจริง

การแถลงการณ์ให้นำหนักกับข้อกฎหมายเป็นสำคัญ ในส่วนของข้อเท็จจริงนั้นเป็นเรื่องที่เป็นข้อยุติแล้ว ผู้เข้าแข่งขันจะต้องนำข้อเท็จจริงมาปรับใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้น การโต้เถียงในเรื่องข้อเท็จจริงนอกเหนือจากที่โจทย์กำหนด เช่น การตีความข้อเท็จจริงเกินโจทย์ จึงอาจถูกหักคะแนนได้

3. แหล่งค้นคว้าข้อมูล

การค้นคว้าข้อมูลเพื่ออ้างอิงสามารถทำได้อย่างกว้างขวาง ดังนี้

- คำพิพากษาศาลฎีกา ผู้เข้าแข่งขันควรค้นหาคำพิพากษาศาลฎีกาที่สนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตนเอง โดยควรนำข้อมูลมาจากหนังสือรวมคำพิพากษาศาลฎีกา หรือแหล่งค้นข้อมูลคำพิพากษาศาลฎีกา ทางอินเทอร์เน็ตของศาลฎีกา (<http://deka.supremecourt.or.th>)

- หนังสือหรือคำบรรยาย โดยเฉพาะหนังสือหรือคำบรรยายที่เป็นที่ยอมรับในทางวิชาการนั้น ผู้เข้าแข่งขันย่อมนำมาใช้สนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตนได้เป็นอย่างดี

- วิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นงานค้นคว้าอย่างลึกซึ้งในประเด็นปัญหาทางกฎหมายหัวข้อต่าง ๆ หากโจทย์คำถามที่ผู้เข้าแข่งขันได้รับนั้น มีการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวอยู่แล้ว ผู้เข้าแข่งขันย่อมสามารถใช้วิทยานิพนธ์นั้นเป็นพื้นฐานในการแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

- แหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น งานศึกษาวิจัย ข้อมูลทางกฎหมายของต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่น่ากล่าวอ้างนั้น ควรมีแหล่งอ้างอิงที่ตรวจสอบและน่าเชื่อถือได้ด้วย

4. แนวทางการให้เหตุผล

หลักของการให้เหตุผลในการแข่งขันแถลงการณ์ด้วยวาจา นั้น มีหลักการที่สำคัญ อยู่ 2 ประการ คือ การให้เหตุผลสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตน และการหักล้างข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตรงข้าม

- สำหรับการให้เหตุผลสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตนนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) ผู้เข้าแข่งขันควรยกเหตุผลขึ้นเป็นข้อ ๆ ตามลำดับ เพื่อให้กรรมการสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

(2) ควรยกเฉพาะข้อสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตน ในส่วนของเหตุผลสนับสนุนเพื่อหักล้างข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตรงข้ามนั้น ให้ยกขึ้นมาหักล้างต่อเมื่ออีกฝ่ายกล่าวอ้างแล้ว หรือที่ตนได้กล่าวอ้างไว้ในสรุปคำย่อคำแถลงการณ์เท่านั้น หากอีกฝ่ายไม่ได้กล่าวอ้างก็ไม่จำเป็นต้องยกขึ้นมาหักล้างก่อนแต่ประการใด

- ในส่วนของการหักล้างข้อกล่าวอ้างของฝ่ายตรงข้ามนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

(1) ผู้เข้าแข่งขันควรแบ่งหน้าที่กันระหว่างสองคน กล่าวคือ คนหนึ่งมีหน้าที่ให้เหตุผลสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของตน และอีกคนมีหน้าที่หักล้างข้อกล่าวอ้างของอีกฝ่าย

(2) ควรได้มีการคาดการณ์ถึงข้อกล่าวอ้างของอีกฝ่ายไว้ล่วงหน้า และเตรียมเหตุผลที่จะใช้หักล้างเอาไว้ หากอีกฝ่ายยกขึ้นมา ก็สามารถหักล้างได้ทันที (แต่หากอีกฝ่ายไม่ได้ยกขึ้นมา ก็จำเป็นต้องนำขึ้นมาหักล้างแต่ประการใด)

(3) จับประเด็นในคำแถลงการณ์ของอีกฝ่ายให้ครบถ้วน เพื่อที่จะสามารถหักล้างได้ในทุกประเด็น (รวมถึงประเด็นที่ไม่ได้เตรียมมาก่อน ก็ต้องหักล้างให้หมดด้วย)

5. การเสนอเอกสาร

(1) ผู้เข้าแข่งขันควรเสนอเอกสารเป็นลำดับตามความเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่กล่าวอ้างในเรื่องนั้น ๆ และควรเน้นข้อความสำคัญโดยไฮไลต์หรือโดยวิธีอื่น เพื่อให้กรรมการอ่านได้ง่ายขึ้น

(2) หากผู้เข้าแข่งขันจะอ้างอิงคำพิพากษาศาลฎีกา ไม่ควรใช้วิธีการคัดลอกเนื้อหาในคำพิพากษาศาลฎีกามาลงในไฟล์สกุล .doc แต่ให้ใช้วิธีถ่ายภาพจากหน้าจอหรือหนังสือ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในคำพิพากษาศาลฎีกา

(3) หากผู้เข้าแข่งขันจะอ้างหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยอื่น ๆ ควรจะต้องถ่ายหน้าปก และหน้ารองปกที่สามารถเห็นปีที่พิมพ์ของเอกสารมาด้วย เพื่อให้กรรมการพิจารณาได้ว่าเอกสารนั้นสามารถเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด

ข้อแนะนำสำหรับผู้เข้าแข่งขันสำหรับการแข่งขันในรูปแบบออนไลน์

1. การตั้งกล้องและไมโครโฟน

ให้ผู้เข้าแข่งขันแถลงการณ์โดยใช้หน้าจอละ 1 คน และผู้เข้าแข่งขันสามารถนั่งแถลงการณ์ได้โดยไม่มีผลต่อคะแนนบุคลิกภาพ เพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งภาพและเสียง และเพื่อให้เห็นผู้เข้าแข่งขันทุกคนในขณะแข่งขัน

2. การเข้าชมการแข่งขัน

ห้ามมิให้ผู้เข้าแข่งขันเข้าชมการแข่งขันของทีมอื่นเพื่อลดความได้เปรียบเสียเปรียบของทีมที่แข่งขันก่อนหรือหลัง ส่วนผู้ควบคุมทีมสามารถเข้าชมการแข่งขันได้ผ่านลิงก์ที่จะจัดส่งให้แยกต่างหาก ทั้งนี้ ในรอบชิงชนะเลิศจะมีการถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Page : ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (<https://www.facebook.com/tulawcenter.org>)

3. ห้ามมิให้ช่วยเหลือกันระหว่างแข่งขัน

ห้ามมิให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นผู้เข้าแข่งขัน เช่น ผู้ควบคุมทีม อาจารย์ และเพื่อน เป็นต้น ให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำแก่ผู้เข้าแข่งขันในระหว่างแข่งขัน มิเช่นนั้นจะถือว่าทีมนั้นไม่สุจริตและถูกปรับแพ้ในรอบนั้น สำหรับทีมใดที่มีผู้เข้าแข่งขัน 3 คน ผู้เข้าแข่งขันที่ไม่ได้ทำหน้าที่แถลงการณ์สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ที่ทำหน้าที่แถลงการณ์ระหว่างแข่งขันได้

4. การจับเวลาการแข่งขัน

ในระหว่างแข่งขันจะมีการแสดงเวลาที่ใช้ในการแข่งขัน พร้อมทั้งจะยกป้ายเตือน 3 ครั้ง ได้แก่ “เหลือเวลาอีก 5 นาที” “เหลือเวลาอีก 1 นาที” และ “หมดเวลา” ทั้งนี้ หากในระหว่างแถลงการณ์เกิดเหตุขัดข้องทางระบบ หรือกรรมการให้แถลงการณ์บางส่วนอีกครั้งเพราะได้ยินไม่ชัดจะมีการทดเวลาเพิ่มเติมให้

5. การเตรียมอุปกรณ์และระบบอิเล็กทรอนิกส์

ให้ผู้เข้าแข่งขันแต่ละทีมเตรียมอุปกรณ์ที่สามารถรองรับการแข่งขันผ่านระบบ Cisco Webex Meetings โดยก่อนวันแข่งขันอย่างน้อย 1 วัน ฝ่ายจัดการการแข่งขันจะส่งลิงก์สำหรับเข้าร่วมห้องแข่งขันของระบบ Cisco Webex Meetings ผ่านทางอีเมลของผู้เข้าแข่งขัน และในวันแข่งขันฝ่ายจัดการแข่งขันจะเปิดห้องที่ใช้แข่งขันก่อนเวลาแข่งขัน 30 นาที ผู้เข้าแข่งขันควรเข้ามาเพื่อทดสอบระบบภาพและเสียงให้ชัดเจน ทั้งนี้ หากทีมใดระบบขัดข้องและไม่สามารถเข้าแข่งขันได้เกิน 30 นาทีนับจากเวลาเริ่มแข่งขันจะถูกหักคะแนน

ตัวอย่างแนวปฏิบัติสำหรับฝ่ายอุทธรณ์และฝ่ายแก้อุทธรณ์

ฝ่ายอุทธรณ์

ผู้แถลงการณ์ฯ คนแรก (ทำความเคารพศาลโดยการโค้งคำนับต่อศาลและกล่าวว่า)

ข้าพเจ้า นาย / นางสาว.....ทนายความฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ คน

ที่ 1

ขอประทานกราบเรียนแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อศาลอุทธรณ์เพื่อประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาของศาล ด้วยเหตุผลทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ (สรุปข้อเท็จจริงและคำพิพากษาที่โจทก์ให้มา)

ด้วยความเคารพต่อศาลชั้นต้น โจทก์/ จำเลย / พนักงานอัยการไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ดังปรากฏตามรายละเอียดที่ยื่นอุทธรณ์แล้ว

โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ ขอกราบเรียนแถลงเพื่อประกอบดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ด้วยเหตุผลทุกประการที่ได้กราบเรียนไปแล้วข้างต้น ข้าพเจ้าขอจบการแถลงการณ์ด้วยวาจาในส่วนของข้าพเจ้าแต่เพียงเท่านั้น นอกจากนั้นขอศาลอุทธรณ์ได้โปรดประทานอนุญาตให้ทนายความฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ คนที่ 2 ได้แถลงการณ์เพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ผู้แถลงการณ์ฯ คนที่ 2 (ทำความเคารพศาลโดยการโค้งคำนับต่อศาลและกล่าวว่า)

ข้าพเจ้า นาย / นางสาว ทนายความฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ

คนที่ 2

ด้วยความเคารพศาลชั้นต้น โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ คนที่ 2 ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาศาลชั้นต้น จึงขอแถลงแก้อุทธรณ์เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น (หรือ ด้วยเหตุผลที่ได้กราบเรียนมา) แนวความคิดและเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้มีการวางเป็นบรรทัดฐานไว้และเพื่อความยุติธรรมดำรงอยู่ คู่สังคม โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ..... ขอให้ศาลอุทธรณ์ได้โปรดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ฝ่ายแก้อุทธรณ์

ผู้แถลงการณ์ฯ คนแรก (ทำความเข้าใจความเคารพศาลโดยการโค้งคำนับต่อศาลและกล่าวว่า)

ข้าพเจ้า นาย / นางสาว..... นายความฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ คน
ที่ 1

จากคำแถลงการณ์ของ..... ฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ ไม่เห็นพ้องด้วย
ฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ ขอประทานคราบเรียนคัดค้านโดยการแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อศาล
อุทธรณ์เพื่อประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาของศาล ด้วยเหตุผลทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง
ดังต่อไปนี้

ด้วยเหตุผลทุกประการที่ได้กราบเรียนไปแล้วข้างต้น ข้าพเจ้าขอจบการแถลงการณ์ด้วยวาจาใน
ส่วนของข้าพเจ้าแต่เพียงเท่านี้ นอกจากนั้นขอศาลอุทธรณ์ได้โปรดประทานอนุญาตให้ทนายความฝ่าย
โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการคนที่ 2 ได้แถลงการณ์เพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

ควรมีครบแล้วแต่จะโปรด

ผู้แถลงการณ์ฯ คนที่ 2 (ทำความเข้าใจความเคารพศาลโดยการโค้งคำนับต่อศาลและกล่าวว่า)

ข้าพเจ้า นาย / นางสาว นายความฝ่ายโจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ
คนที่ 2 ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำแถลงของ..... จึงขอแถลงการณ์แก้อุทธรณ์เพิ่มเติม
เพื่อประกอบดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์ดังต่อไปนี้

นอกจากเหตุผลดังได้ประทานคราบเรียนมา โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ เห็นพ้องกับ
คำพิพากษาของศาลชั้นต้น จึงขอถือเอาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเป็นส่วนหนึ่งของคำแถลงแก้อุทธรณ์
ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น (หรือ ด้วยเหตุผลที่ได้กราบเรียนมา) แนวความคิดและเอกสารทาง
วิชาการ รวมทั้งแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้มีการวางเป็นบรรทัดฐานไว้และเพื่อความยุติธรรมดำรงอยู่
คู่สังคม โจทก์ / จำเลย / พนักงานอัยการ..... ขอให้ศาลอุทธรณ์ได้โปรดพิพากษายืน
คำพิพากษาศาลชั้นต้น

ควรมีครบแล้วแต่จะโปรด

รายนามคณะกรรมการจัดการแข่งขันโต้เถียงปัญหากฎหมายโดยการแถลงการณ์ด้วยวาจา
 ในชั้นอุทธรณ์ ระดับประเทศ ครั้งที่ 8 ประจำปีการศึกษา 2564

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรศุทธิ์ ขอพ่วงกลาง	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร.พนัญญา ลามประเสริฐพร	กรรมการ
3. อาจารย์ ดร.ธนภัทร ซาตินักรบ	กรรมการ
4. อาจารย์ กิตติภพ วังคำ	กรรมการ
5. อาจารย์ เพียรรัตน์ สีลาพงศธร	กรรมการ
6. นางสาวพรปวีณ์ อุดมรัตน์ะศิลป์	กรรมการ
7. นายณัฐพงศ์ รงค์ทอง	กรรมการ
8. นายสุรพันธ์ ภัักษาแสง	กรรมการ
9. นายณัฐ จินตพิทักษ์กุล	กรรมการและเลขานุการ